

Katona Gergely

Magyar Szilícium-völgy létrehozását tervezi Katona Gergely fizikus, kutató, a lézermikroszkópokat gyártó Femtonics Kft. tulajdonosa. Az egyeztetések már megkezdődtek a kormánnyal.

Ön nemrégiben nyerte el a Példakép Alapítvány fődíját, és ezzel 2014 legsikeresebb fiatal vállalkozója lett. Pontosan mitől különleges az önök mikroszkópja?

– Olyan speciális mikroszkópokat gyártunk, amelyekkel az élő agy működését lehet sejtszinten vizsgálni, újításunknak köszönhetően akár 3D-ben is. Különösen fontos számunkra, hogy együttműködjünk az alapkutatással. A cégtársam, Rózsa Balázs által vezetett kutatócsoportokban olyan tapasztalattokra teszünk szert, amelyek a fejlesztésekben komoly hasznot hoznak.

– Mennyire sikeres a vállalkozásuk?

– A céget 2005-ben alapítottuk, 2009-ben értékesítettünk először külföldre. Jelenleg egymilliárd forintos az árbevételünk, közel 60 embernek adunk munkát. Magyarországon mi látjuk el az agykutatókat mikroszkóppal, de külföldön is a topkutatók a vásárlóink.

– Honnan szereznek tudomást önmagukról a külföldi megrendelők?

– A kutatók arra figyelnek fel a leginkább, ha jó nevű tudományos folyóiratokban olvassák, hogy ezt vagy azt a felfedezést a mi mikroszkópunkkal érték el. Minket minden túlzás nélkül kézről kézre adnak, mert a mi gépeink sok tekintetben többet tudnak, mint a nagy gyártókéi.

– Tényleg nemzetközi szintű a magyar agykutatás?

– Igen. A magyar agykutatók úgy vannak a világ élvonalában, hogy jelenleg ez talán a legforróbb tudományos terület, ezért tényleg nagyon sokan tevékenykednek itt, s azok a világ legjobb koponyái.

– Miért lett ennyire divatos téma az agykutatás?

– Az embert mindig érdekelte, miként működik az agy, csak a kutatásához nem voltak meg a megfelelő eszközei. A 19. században az anatómia volt a legkutatottabb terület, és csak nemrégiben jutottak el az eszközök oda, hogy már a funkcionalitást is tudjuk vizsgálni: számítógépet, lézereket, bonyolult algoritmusokat használunk. Ha megértjük, hogyan működik az agy, akkor nagyon sok betegség is gyógyíthatóvá válik. Az Alzheimer-kór, az epilepszia milliók életét befolyásolja. Az OEP-költségek 60 százaléka központi idegrendszeri betegségből adódó kiadásokra megy el.

– Meg tudja tippelni, milyen eredményeket tudunk elérni hamarosan?

– Az agykutatás rohamtempóban halad. Segítségével már most gyógyítani tudunk néhány vakságot okozó kórt, de bármikor várható áttörés más betegségekben is. Mi például azon dolgozunk, hogy mikroszkópjainkat agyműtétek közben lehessen használni, és így egész agyterületek kivágása helyett csak a nem megfelelően működő sejteket lehessen szelektíven eltávolítani.

– Mennyire könnyű ma Magyarországon vállalkozni?

– Nem az. Nehezíti az életünket a sok adminisztráció, a pénzügyi nehézségek, a megszerzett pályázati pénzek lehívásának a bizonytalansága. Az euróárfolyam ingadozásai is gondot okoznak, mert árbevételünk 70 százalékát exportáljuk.

– Felmerült önökben, hogy külföldre vigyék a céget?

– Itt akarjuk elérni, amit tervezünk, és jó lehetőségeink is vannak rá. Amiben többet tudunk adni külföldi versenytársainknál, az a tudásközpontú hozzáállásunk, s ezért koncentrálunk a fejlesztésekre. Például Rózsa Balázs vezetésével együtt elindítottuk a magyar Szilícium-völgy projektet. Ha terveink szerint felépül az új high-tech bionikai központ, akkor 5-7 hasonló profilú nemzetközi és hazai innovációdíjas céggel és több kutatóintézetrel dolgozunk majd együtt annak érdekében, hogy a magas szintű alapkutatástól egészen az exportképes termékig juthassanak el a projektek. Az egyeztetés már megindult a kormánnyal.

– Milyennek tartja a magyar oktatást?

– Jó, ha bizonyos szintig egyre többen tanulnak, de lenniük kellene olyan kiemelt műhelyeknek, ahol valóban egyes szakterületek legjobb 10 tanulója tanul az országból. Az ilyen magas szintű tudományos képzés megvalósulására látok esélyt.

– Az egészségügyi reformmal egyetért?

– A tudomány olyan szinten fejlődik, hogy ma már csak pénz kérdése, és bárkit szinte bármennyire életben lehet tartani. Ezt nyilván nem tudja mindenki megkapni. Kell az ingyenes alapellátás, de tisztázni kell, mi az, ami ebbe már nem fér bele. Legyen lehetőség pluszszolgáltatásokat, -beavatkozásokat finanszírozó biztosítóba befizetni a pénzünket. Az a legkevésbé igazságos, ha az ellátás attól függ, mennyi volt a hálapénz, ki a professzor betege, melyik kórházba vagy melyik rasszba tartozom.

– Mi a véleménye a vasárnapi zárva tartásról?

– Aki akart, eddig is bevásárolhatott szombaton, és vasárnap pedig csinálhatott mást.

KAMASZ MELINDA

NÉVJEGY

■ 34 éves, két gyermek édesapja. ELTE TTK fizikus szak, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kar, PhD.

KEDVENCEK

Könyv » Günter Grass: Ráklépésben Film » Ötödik elem Hobbi » vállalkozás